

CONCURSUL NAȚIONAL TRANSCURRICULAR DE LECTURĂ ȘI INTERPRETARE
„IONEL TEODOREANU”
Ediția a XX-a, Iași, 21 - 24 mai 2026
Clasa a VIII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Total: 100 de puncte.
- Timp de lucru: 3 ore.

Subiectul I**70 de puncte**

Citește cu atenție textele următoare, pentru a răspunde cerințelor formulate în continuare.

A. Lectura textului literar (40 de puncte)**SCENA 6**

Careul biroului se scufundă în întuneric. Lumină în holul hotelului. GALBINSKI, înhămat la două valize, traversează holul spre ieșire. LIVIU reacționează [...].

LIVIU: Domnule Galbinski! (*Se ridică repede și-i iese în întâmpinare*): Dar ce faceți, plecați?

GALBINSKI: Da. Din păcate.

LIVIU: Nu vă așezați o secundă?

GALBINSKI: Ba da. [...]

LIVIU: Mi-ați făcut un cadou extraordinar în noaptea asta.

GALBINSKI: Deci nu v-ați supărat pe mine că v-am trezit.

LIVIU: Dimpotrivă, vă sunt recunoscător.

GALBINSKI: Când te gândești câte minuni foiesc în jurul nostru și noi habar n-avem... Și nu numai că nu le vedem, dar nici nu ne pasă că nu le vedem!

LIVIU: După ce-ați bătut la ușă, n-am mai închis ochii toată noaptea.

GALBINSKI: V-ați uitat la cer...

LIVIU: Da... Și am așteptat răsăritul...

GALBINSKI: Noaptele de august sunt speciale. Sunt nopțile cu cea mai mare luminozitate nocturnă. Cine are ochiul ager poate număra până la două mii de stele.

LIVIU: Exact asta am făcut și eu. Am ieșit pe plajă și am numărat stelele.

GALBINSKI: Știu. V-am văzut de pe balcon. Erați cufundat în contemplație. Timpul dispăruse pentru dumneavoastră.

LIVIU: Când cad stelele, nu se prăbușește oare și timpul?

GALBINSKI: Ba da. Stelele sunt de fapt niște mari rezervoare de timp.

LIVIU: O stea căzătoare e un fel de mesaj care arde înainte de a ajunge la destinatar. [...]

GALBINSKI: Sunteți un adevărat filosof, domnule Dorneanu. Tocmai ați descoperit definiția omului: un cititor în scrum.

LIVIU: De ce n-ați coborât să facem câțiva pași împreună?

GALBINSKI: Am vrut la un moment dat să cobor... Dar... până la urmă... am preferat să văd spectacolul singurătății dumneavoastră. V-am privit cum rătăceai pe plajă citind în scrum și lăsând urme pe nisip...

LIVIU: Putem să petrecem noaptea asta împreună. Acum momentul e ratat pe vecie.

GALBINSKI: A, nu. În privința asta, nimic nu e sigur. Timpul, după părerea mea, e ca fluxul și refluxul. Nici nu știi când te prinde din nou din urmă. Știți cum e circuitul apei în natură. Sunt multe clipe din astea, „ratate”, cum ziceți dumneavoastră, pe care după aceea le putem recupera.

Matei Vișniec, *Negustorul de timp*,
în vol. *Teatru III* (2022)

1. Prezintă, în două - trei enunțuri, rolul indicațiilor scenice în fragmentul citat. **5 puncte**
2. Menționează o temă a textului dat și două cuvinte-cheie care o susțin. **5 puncte**
3. Transcrie două metafore din textul dat. **5 puncte**
4. Comentează, în 50-80 de cuvinte, semnificația enunțului: *Timpul, după părerea mea, e ca fluxul și refluxul.* **5 puncte**
5. Scrie o compunere, de minimum 200 de cuvinte, în care, prin valorificarea textului și a experienței culturale, să-ți exprimi opinia despre *amintire ca formă de recuperare a trecutului.* **20 puncte**

B. Lectura textului nonliterar (30 de puncte)

Într-o societate a științei și tehnologiei, a concurenței și a vitezei, precum cea contemporană, mintea noastră este exersată în diferite forme. Suntem mult mai bine informați cu privire la ceea ce se petrece în Univers, în industrie, în trupul și în mintea noastră. Avem, de asemenea, foarte multe

experiențe, dar și mai multe șanse de a înțelege mecanismele de funcționare ale acestei lumi.

Dar oare ne edifică toate acestea cu privire la noi înșine? Ce ar trebui să facem cu timpul, cu zilele vieții noastre pentru ca ele să se transforme într-un timp edificator? [...]

Astăzi dispunem de mijloace de transport din ce în ce mai rapide, putem parcurge distanțe din ce în ce mai mari. Corporațiile care acționează global sunt un fapt comun. Schimburile comerciale și turismul au extins călătoriile. Iar atunci când ne deplasăm, suntem invitați să umplem clipele cu sarcini sau activități, ca să nu-l pierdem. Numai așa el poate fi valorificat, cheltuit în schimbul a ceva ce este câștigat acum. De aceea, locurile destinate călătorilor, stațiile de autobuz sau tren, sălile de așteptare sau terminalele sunt invadate de spații comerciale. Putem face peste tot cumpărături: în gări, în trenuri, în avioane. La fel, putem comunica de oriunde și pretutindeni, orice dorim, aproape oricând. Până și în mijloace de transport există dispozitive ce facilitează comunicarea, conexiuni la internet, prize pentru încărcarea bateriilor telefoanelor portabile. În cea mai mare parte a incintelor destinate călătorilor există spații unde putem desfășura muncă de birou, considerându-se, desigur, că aceasta nu este altceva decât o valorificare fericită a timpului. În același timp, mai peste tot există spații destinate divertismentului, cu numeroase jocuri electronice, locații pentru socializare, incinte pentru lectură sau vizionarea emisiunilor informative.

Viteza de viață diminuează disponibilitatea de a aștepta. S-a dus vremea când lumea avea timp să trăiască. Nimeni nu mai vrea să nu se grăbească, pentru că a nu te grăbi înseamnă a pierde timpul. Cine se mai oprește să arunce o privire asupra sa sau asupra lumii în care trăiește?

Adrian Sorin Mihalache, **Ce valoare are timpul?**,
în **Lumina**, ianuarie 2008

1. Numește mijlocul intern de îmbogățire a vocabularului prin care s-au format cuvintele subliniate în secvența: *În cea mai mare parte a incintelor destinate călătorilor există spații unde putem desfășura muncă de birou.* **5 puncte**

2. Precizează valoarea morfologică și funcția sintactică pentru cuvintele subliniate în enunțul: *Ce ar trebui să facem cu timpul, cu zilele vieții noastre pentru ca ele să se transforme într-un timp edificator?* **5 puncte**

3. Scrie sinonime contextuale pentru fiecare cuvânt subliniat în enunțurile: *Corporațiile care acționează global sunt un fapt comun.; Iar atunci când ne deplasăm, suntem invitați să umplem clipele cu sarcini sau activități, ca să nu-l pierdem.* **5 puncte**

4. Notează, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare variantei corecte de răspuns.

În secvența: *Iar atunci când ne deplasăm, suntem invitați să umplem clipele cu sarcini sau activități.* există, în ordine:

- a) o construcție incidentă, o construcție pasivă, o construcție activă;
- b) o construcție reflexivă, o construcție pasivă, o construcție activă;
- c) o construcție reflexivă, o construcție impersonală, o construcție activă;
- d) o construcție impersonală, o construcție pasivă, o construcție activă.

5. Completează enunțul *Viteza de viață diminuează disponibilitatea de a aștepta.*, adăugând o propoziție subordonată circumstanțială de cauză și o propoziție subordonată atributivă. **5 puncte**

6. Prezintă, în 50-100 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte, evidențiind modul în care este reflectat în fiecare dintre acestea. **5 puncte**

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Privește cu atenție pictura *În pădurea Giverny*, realizată de Claude Monet*, apoi rezolvă următoarele sarcini de lucru.

1. Explică, în 100 – 150 de cuvinte, semnificațiile tabloului, valorificând patru elemente de structură și de expresivitate plastică (de exemplu: *tip de compoziție, planuri, centru de interes, simetrie, dominante cromatice, ton, tentă, efectul spațial al culorilor* etc.). **5 puncte**

2. Redactează o pagină de jurnal, de minimum 250 de cuvinte, în care, reflectând asupra valorii timpului, să evidențiezi *rolul interacțiunilor umane ca sursă de emoție și de inspirație*, prin valorificarea semnificațiilor celor două texte-suport și ale tabloului. Data redactării este 22 mai 2026.

15 puncte

***Claude Monet** (1840–1926) - pictor impresionist francez